

Yes! Vandaag weer een
Gouden Gezinsmoment!

Gouden Gezinsmomenten houden

Bij de doop krijgen ouders de opdracht hun kinderen op te voeden in de vreze des Heeren. Het wordt ouders niet alleen opgedragen, ze nemen het ook op zich. Ze beloven het te zullen doen. Dat is onmogelijk, maar wel noodzakelijk. Hoe gaan ouders hiermee om?

Vader Jim en moeder Janet Weidman kijken toe hoe hun drie kinderen de met schoon plastic afgedekte tafel versieren. Uit drie kleine tubes spuit tandpasta. De kinderen vinden het geweldig. Als de tubes zo goed als leeg zijn, legt vader een biljet van tien euro op tafel. „Oké,” zegt hij „de eerste die de tandpasta weer in de tube krijgt, mag dit geld hebben!” IJverig beginnen drie handen de pasta terug te stoppen. Met weinig succes uiteraard. „Het lukt niet, papa!” protesteert de jongste. De anderen tobben nog even door, maar geven het dan ook op.

„Let op,” zegt vader. „De Bijbel zegt ons dat dit met je mond net zo is. Als de woorden er eenmaal uit zijn, is het onmogelijk om ze er weer in te doen. Dus wees voorzichtig met wat je zegt, omdat je misschien wel zou wensen dat je het terug kon nemen.”

Met elkaar lezen ze hierover een gedeelte uit de brief van Jakobus. De kinderen kijken hun vader aan. Er is een onuitwisbare indruk gemaakt. De tandpasta wordt in een doosje gedaan en nog lang denken de kinderen 's avonds bij het tandenpoetsen aan dit moment. Ongemerkt komt zo elke dag dit Bijbelwoord in hun gedachten.

Bouwen aan het gezin

De meeste weken slagen Jim en zijn vrouw Janet erin met hun kinderen een familiemoment te hebben. Eén avond in de week besteden ze doelgericht tijd aan het doorgeven van onderdelen van de christelijke leer of van Bijbelse normen en waarden. Pim en Janet doen spelletjes met hun kinderen, doen opdrachten of praten met elkaar naar aanleiding van een Bijbelgedeelte. De ideeën voor deze avonden bundelden ze in de methode 'Family Builders'. Deze naam betekent: Bouwen aan het gezin.

Zoals bij Jim en Janet gaat het wekelijks of maandelijks in veel evangelische gezinnen. Is dit overdreven? Is dit spotten met bijbelse waarheden? Nee, het is positief! Ook al is het reformatorische gedachtegoed vaak onvoldoende terug te vinden in het programma 'Family Builders', het is goed dat deze ouders heel bewust proberen in het gezin hun kinderen te onderwijzen in de christelijke leer en levenswandel.

Waarom is er geen reformatorisch materiaal voor dergelijke gezinsmomenten? Waarom vindt het op deze wijze met elkaar bezig zijn doorgaans niet plaats in reformatorische gezinnen?

Opdracht

In heel de Bijbel neemt de opdracht om kinderen op te voeden in de vreze des Heeren een bijzondere plaats in. Het Huwelijksformulier vat de Bijbelse gegevens over opvoeding en gezin als volgt samen: '...opdat zij hun kinderen in de waarachtige kennis en vreze Gods, Hem tot eer en tot hun zaligheid opvoeden.' Luther zei dat een vader en een moeder de handen van God zijn. De Heere wil kinderen door de hand van vader en moeder leiden en regeren. Waarheen? Met welk doel? Tot Gods eer en tot hun zaligheid. Kinderen komen niet vanzelf op de weg der zaligheid. Ze bevinden zich er niet op en ze zijn er ten diepste afkerig van. Daarom moeten zij daarheen geleid worden. Daar wil de Heere onder Zijn zegen een vader en een moeder voor gebruiken. Hij wil dat kinderen aan moeders hand tot Jezus geleid worden en dat vaders hen onderwijzen tot de zaligheid. Dat is ten diepste Zijn bedoeling met de opvoeding in een gezin.

Deze opdracht heeft dus niet alleen betrekking op het overdragen van Bijbelkennis. Het gaat ook om zelfstandig met en uit die kennis te leven. Psalm 78 zegt dat het erom gaat dat kinderen hun hoop op God leren stellen, Zijn daden niet vergeten en leven naar Zijn geboden. De opvoedingsopdracht richt zich dus op het totale leven. Het gaat erom dat ze leren leven in verantwoording aan God. Dat ze leren buigen voor Zijn normen en liefde hebben tot God en de naaste.

Noodzaak

De laatste jaren is de Nederlandse samenleving ingrijpend veranderd. Samengevat kan gesteld worden dat God en Zijn geboden meer en meer uit de samenleving zijn verwijderd. Dat heeft gevolgen voor de opvoeding. In de huidige post-christelijke tijd gaat de godsdienstige opvoeding niet meer vanzelf. Het kost tijd, aandacht en energie, omdat het een roeien tegen de stroom in is. In de huidige cultuur zijn veel verborgen mede-opvoeders. Die willen het kind graag helpen om met alles en iedereen te leven, als het maar niet met de Heere is. Het is nodig daar vanuit het gezin iets tegenover te stellen. Zoals er iedere dag vaste momenten zijn van eten en drinken, zo is er in een christelijk gezin ook orde nodig voor de dienst van de Heere. De godsdienstige opvoeding mag geen sluitpost zijn voor als er nog wat tijd over is. De wereld wordt niet moe de kostbare tijd van gezinsleden op te eisen en daarom is het belangrijk dat opvoeders de discipline opbrengen om het dienen van de Heere een centrale plaats in het gezin te geven. Het is nodig om *Gouden Gezinsmomenten* te houden. Wie leeft naar het schema van deze wereld en alleen de vorm van bidden en naar de kerk gaan heeft overgehouden, doet afbreuk aan de godsdienstige opvoeding. Wie wel tijd heeft om met kinderen dvd's te kijken en niet om gezamenlijk rond Gods Woord bezig te zijn, geeft kinderen de boodschap mee dat het geloof er niet toe doet voor het leven van elke dag.

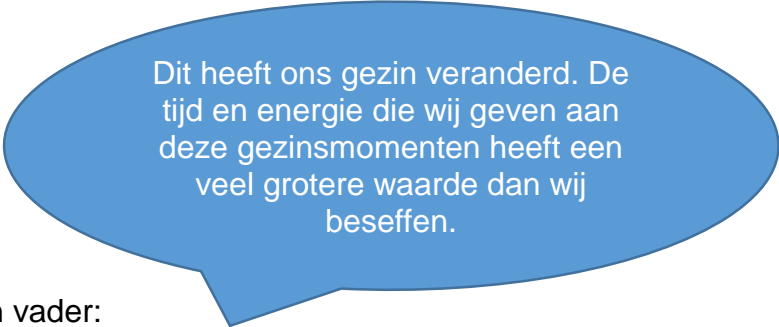
Middelen

Het materiaal voor de gezinsmomenten gaat uit van het meervoudige leren. Dat wil zeggen: leren gebeurt niet alleen door horen, maar ook door zien en doen. Een kind leert het beste wanneer alle zintuigen zoveel mogelijk worden ingeschakeld. Hoe meer iemand met zijn hele bestaan bij het leren betrokken is, hoe meer het geleerde zal beklijven. In de tijd van de Bijbel werd er vaak op deze wijze geleerd. Denk aan de offerdienst uit het Oude Testament: kinderen zagen dit en roken dit. Maar ook bij heel veel feesten werd een beroep gedaan op alle zintuigen: een lam eten, bloed aan de deurpost, vragen stellen, een loofhut bouwen, gedenkstenen oprichten. Profeten ondersteunden hun woorden vaak met concrete voorwerpen en ook de Heere Jezus

gebruikt voorbeelden om mensen iets duidelijk te maken. Als gevolg van het Verlichtingsdenken is de huidige westerse cultuur veel van dit meervoudige leren kwijtgeraakt. Inmiddels zijn velen zich hiervan bewust en komt dit meervoudige leren meer en meer terug. Tijdens de *Gouden Gezinsmomenten* gaat het dan ook niet alleen om iets voorlezen of vragen stellen, maar om een actieve betrokkenheid van alle gezinsleden. Het hele gezin doet een spel of maakt een wandeling.

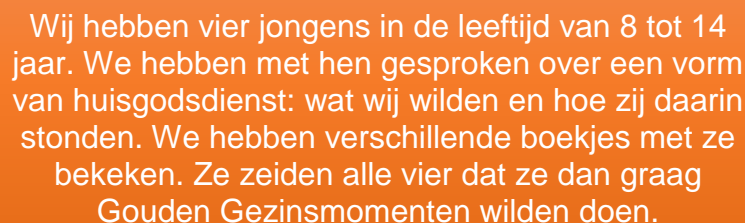
Ervaring

Veel ouders hebben ervaren dat regelmatig terugkerende gezinsmomenten belangrijk zijn om doelgericht kinderen meer te leren in het gezin.

Dit heeft ons gezin veranderd. De tijd en energie die wij geven aan deze gezinsmomenten heeft een veel grotere waarde dan wij beseffen.

Een vader:
Een moeder:

Wij hebben vier jongens in de leeftijd van 8 tot 14 jaar. We hebben met hen gesproken over een vorm van huisgodsdienst: wat wij wilden en hoe zij daarin stonden. We hebben verschillende boekjes met ze bekeken. Ze zeiden alle vier dat ze dan graag Gouden Gezinsmomenten wilden doen.

Steeds meer ouders ontdekken de waarde van deze gezinsmomenten. Weliswaar verschillen ze in de uitvoering. De één doet het misschien één keer per week (bijvoorbeeld op zaterdagavond ter voorbereiding op de zondag), de ander doet het één keer per maand. Maar ouders vertellen dat hun kinderen vragen: „Hebben wij vandaag weer een gezinsmoment?“ Dat klinkt hen als muziek in de oren.

Instrumenten

Met *Gouden Gezinsmomenten* krijgen ouders materiaal in handen om te bouwen aan hun gezin. Daarbij zullen ze voortdurend voor ogen moeten houden dat zij slechts instrumenten zijn in Gods hand. Ze moeten doen wat hun roeping is. De wetenschap dat zij hun kinderen niet kunnen bekeren, mag nooit aanleiding zijn tot het nalaten van geloofsoverdracht. De Heere eiste niet van Ezechiël dat hij de dorre doodsbeenderen levend maakte, maar wel dat hij profeteerde. Paulus en Apollos hoefden geen geestelijke groei te geven, maar ze moesten wel planten en natmaken. Laten ouders de middelen die God geeft niet onderschatten. Laten ze het ook niet van de middelen verwachten. Aan Gods zegen is alles gelegen, maar dat mogen ouders pas zeggen als ze hebben geplant en natgemaakt.

In het boek *Gouden Gezinsmomenten – werkboek voor huisgodsdienst vandaag* (uitg. Den Hertog i.s.m. Jeugdbond Gereformeerde Gemeente, ISBN 9789033122903) zijn twaalf Gouden Gezinsmomenten voor reformatorische gezinnen gebundeld. Op de website www.bijbelsopvoeden.nl zijn er meer te vinden in de categorie Gouden Gezinsmomenten. Deze zijn gratis te downloaden.